

5.9 Člověk a svět práce I. stupeň

Obsah

5.9.1Charakteristika předmětu Pracovní výchova	2
PRACOVNÍ VÝCHOVA - 1. – 3. ročník.....	4
PRACOVNÍ VÝCHOVA - 4. – 5. ročník.....	7

5.9.1 Charakteristika předmětu Pracovní výchova

Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností, vede žáky k získání pracovních dovedností v různých oborech lidské činnosti, přispívá k profesní orientaci žáka. Oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Doplnuje celé vzdělávání o důležitou a nezbytnou složku. Vzdělávací obsah je rozdělen na prvním stupni na 4 tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*. Ve všech okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit činnost samostatně i v týmu.

Organizační vymezení

K výuce předmětu Pracovní činnosti je využívána třída, cvičná kuchyně, dílny a vyvýšený záhon.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k činnostem, probouzíme zájem o manuální práci
- vedeme žáky k osvojení pracovních návyků a dodržování zásad hygieny
- učíme žáky pojmenovat pracovní nářadí, nástroje, vybavení
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného zacházení s nástroji, nářadím

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k uplatňování tvořivosti
- učíme žáky používat jednoduchá řešení
- seznamujeme žáky s vhodnými postupy při řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasné a srozumitelné komunikaci
- rozvíjíme komunikaci při práci – kladení otázek, vyjádření vlastního návrhu
- učíme žáky popisovat činnost
- učíme žáky komunikovat o činnosti mezi sebou – pomoc, rada

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky zodpovědnosti
- podporujeme žákův zájem práci dokončit
- seznamujeme žáky s pracovními obory
- rozvíjíme u žáků předpoklady profesního zaměření
- rozvíjíme sebedůvěru, přijetí pochvaly i kritiky

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat pracovní činnosti jako možnost seberealizace
- učíme žáky vnímat výsledky své práce jako hodnoty – estetika, praktické využití lidí

- učíme žáky vážit si práce ostatních

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně pracovat s náradím a nástroji
- učíme žáky bezpečně pracovat a opracovávat různé materiály
- učíme žáky různé techniky práce a tvoření
- učíme žáky přípravě pomůcek a úklidu pracovního místa
- podporujeme samostatnost, vytrvalost a odpovědnost

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům využívat digitální technologie
- využíváme digitální technologie pro zjednodušení práce – plány, návody, ukázky, řešení problému
- učíme žáky vyhledávat, třídit a používat získané informace
- seznamujeme žáky s novými postupy, technologiemi a jejich praktickým využitím

Předmět: PRACOVNÍ VÝCHOVA- 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ze ŠVP	Minimální výstupy	Učivo	Poznámky PT, MP
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<p>- vyrábí předměty z tradičních i netradičních materiálů podle jednoduchých postupů</p>	<p>- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<p>Vlastnosti materiálu</p> <p>- (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>- funkce a využití</p>	<p>OSV</p> <p>Vv</p>
<p>- pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>- řídí se a pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>- pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	
<p>Konstrukční činnosti</p> <p>- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>- skládá kostky podle předlohy</p> <p>- vytváří plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků podle své představy nebo jednoduché předlohy</p>	<p>- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>Stavebnice</p> <p>- (plošné, prostorové, konstrukční), - sestavování modelů</p> <p>Práce s návodem, předlohou</p>	<p>M</p>
<p>Pěstitelské práce</p> <p>- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování,</p>	<p>- vlastními slovy vyjadřuje výsledek</p>		<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin,</p>	<p>MV</p> <p>Vv</p>

Školní vzdělávací program KOMPAS

	<p>pozorování přírody</p> <p>- zaznamenává a hodnotí výsledek</p> <p>sledování přírody</p>	<p>- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</p>	<p>půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě</p> <p>- okrasné rostliny, léčivky, zelenina</p>	
<p>- pečuje o nenáročné rostliny</p>		<p>- pečuje o nenáročné rostliny</p>	<p>Pěstování pokojových rostlin</p>	
<p>Příprava pokrmů</p> <p>- připraví tabuli pro jednoduché stolování</p>	<p>- připravuje na stůl příbory, talíře a prostírání</p>	<p>- upraví stůl pro jednoduché stolování</p>	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <p>Jednoduchá úprava stolu,</p>	<p>MV</p>
<p>- chová se vhodně při stolování</p>	<p>- orientuje se v základních pravidlech správného společenského chování a stolování</p>	<p>- chová se vhodně při stolování</p>	<p>pravidla správného stolování</p>	
<p>3. ročník</p> <p>- vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu</p> <p>- zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií</p>	<p>- přečte slovní návod</p> <p>- sleduje pozorně videonávod</p> <p>- pracuje podle slovního návodu</p>	<p>- pracuje podle slovního návodu a předlohy i videonávodu</p>	<p>Tvorba výrobku podle videonávodu</p> <p>- zkoumání vlastností materiálů</p> <p>- využití vhodných pracovních pomůcek</p>	

Školní vzdělávací program KOMPAS

	v krocích - pracuje podle videonávodu v krocích		Tvorba výrobku podle videonávodu - vyhledání videonávodu - volba vhodného materiálu a pomůcek	
--	---	--	--	--

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

MV – kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

MV – lidské vztahy – důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích

Školní vzdělávací program KOMPAS

Předmět: PRACOVNÍ VÝCHOVA- 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ze ŠVP	Minimální výstupy	Učivo	Poznámky PT, MP
<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>- zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku</p> <p>- využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku</p>	<p>- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p>	<p>OSV</p> <p>Vv</p>
<p>- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p>	<p>- z nabídky vybere prvek a techniku uplatňovanou v lidové tvorbě a použije ho ve své práci</p> <p>- zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici určitého místa/regionu</p> <p>- uvede příklady lidových řemesel</p>	<p>- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</p>	<p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>Vl</p>
<p>- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<p>- popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité</p> <p>- popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů</p> <p>- z nabídky vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje</p>	<p>- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<p>Pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>- funkce a využití</p>	
<p>- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>- udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor</p> <p>- dodrží zásady hygieny a bezpečnosti</p>	<p>- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</p>	<p>Organizace práce</p> <p>BOZP</p>	<p>Vl</p>

Školní vzdělávací program KOMPAS

	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem - v modelové situaci ošetří drobné poranění 			
<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> - podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu - použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní - využije vlastní představivost při práci se stavebnicí - zorganizuje si a časově rozvrhne práci 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky 	<p>Stavebnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - (plošné, prostorové, konstrukční), - sestavování modelů 	OSV M
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu - rozumí pojmům, poznámkám na odkazové čáře, značkám a symbolům používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<p>Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje a časově rozvrhne práci - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu 		

Školní vzdělávací program KOMPAS

	- udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor			
Práce pěstitelské - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- vypěstuje vybranou rostlinu podle zadaných pokynů a pečuje o ni - naaranžuje řezanou květinu do vhodné nádoby a pečuje o ni	- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj) Pěstování pokojových rostlin	
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- popíše účel běžně používaných pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím - vybere z nabídky nářadí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost	- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor - dodrží zásady hygieny a bezpečnosti - na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech - v modelové situaci ošetří drobné poranění	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	

Školní vzdělávací program KOMPAS

<p>Příprava pokrmů - orientuje se v základním vybavení kuchyně</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní vybavení kuchyně - popíše účel kuchařského vybavení 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní vybavení kuchyně 	<p>Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni - historie a význam</p>	<p>VI</p>
<p>- připraví samostatně jednoduchý pokrm</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybere vhodné potraviny - zvolí vhodné kuchařské nádobí - podle receptu dodrží postup práce a časově si ho rozvrhne - představí a zhodnotí připravený pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> - připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<p>Výběr, nákup a skladování potravin</p>	<p>OSV</p>
<p>- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prostře stůl k jednoduchému obědu - popíše nebo prakticky předvede vhodné stolování a společenské chování - zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné společenské chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování 	<p>Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	
<p>- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor - dodrží zásady hygieny a bezpečnosti - na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při přípravě pokrmů 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady správné výživy - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 		

Školní vzdělávací program KOMPAS

	- v modelové situaci ošetří drobné poranění			
4. ročník - pozoruje a zaznamenává vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií	- s dopomocí udělá jednoduchý pokus s rostlinami - pozoruje vývoj pokusu - zaznamená průběh pokusu pomocí digitálních technologií		Pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií	
5. ročník - zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodná videonávody, výrobek vytvoří	- přečte slovní návod - sleduje videonávod - pracuje podle návodu v krocích, s dopomocí - volí vhodné materiály a pomůcky	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu	Tvorbou výrobku podle vidonávodu - vyhledání vidonávodu - volba vhodného materiálu a pomůcek	

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace)

OSV – hodnoty, postoje, praktická etika – odpovědnost, spolehlivost